

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488153

Pro die octava Meditatio secunda. De agonia Christi in horto Gethsemani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60272](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60272)

atque adeo etiam meritum ac præmium, sicut longè majoris meriti ac pretii est oratio inter ariditatum spinas, quam inter spirituum consolationum rosas peracta.

Itaque generosos resume spiritus, & te ipsum anima ad sudandum & laborandum pro Deo, & animarum salute, quemcunque tandem exitum sortituri sint tui labores ac sudores.

Protege nos Domine tuis mysteriis servientes, ut divinis rebus inhærentes, & corpore tibi famulemur, & mente, Per Christum &c.

Dies octava.

Meditatio decima sexta.

De agonia Christi in horto Gethsemani.

Peractâ oratione præparatoriâ præmittes meditationi sequentia duo præludia.

1. Pone tibi ob oculos Christum in horto Gethsemani tristitiâ profundâ oppressum toto corpore madere sanguineo sudore; ex altera verò parte imaginare tibi interea

U 2

ad-

adventantem, & Juda duce Christo imminentem hostium turmam, Christum verò obviam ire perfido traditori, eumque suavissimè amplecti, & osculari: reliquos discipulos, ubi magistrum suum viderunt ab hostibus captum, panico timore percussos, turpem fugam arripere omnes, fœdè in hostium manibus derelicto Jesu.

2. Gratiam tibi à Christo exora, ut lateri ejus constanter hære, cum ipso pati & mori possis ac velis, nec eò ignaviæ ac perfidiæ unquam devenias, ut Christum cum Juda prodere ac tradere, aut eum cum reliquis discipulis turpiter deserere nequidem cogites: itaque Christum, magistrum, & ducem tuum ita alloquere: *donec deficiam, non recedam à te.* Job. c. 25. aut cum Jeremia c. 17. *Omnes qui te derelinquunt, confundentur, quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum. vel illud Matth. c. 26. Etiamsi oportuerit me mori tecum, non te negabo.*

Meditatio dividetur in hæc tria puncta. Primum erit Jesus in horto afflētus. 2. Jesus in horto proditus. 3. Jesus in horto derelictus.

Punctum primum.

Considera causas extremæ, quam Christus in horto passus est, tristitiæ; erant autem istæ: atrocissima passio, quæ toleranda

randa erat, causa suæ passionis, & effectus suæ passionis.

1. Prima igitur causa tantæ tristitiæ erat passio sua imminens. Tribunalia etiam rigidissima reis obvelant oculos, ne conspiciant secures, vel gladios, quibus obtruncandi sunt, ne tetras vicinæ mortis imagines altiùs menti, ac phantasiæ imprimant. Tyrannidis argueretur crudelis ille iudex, qui cogeret reum pensulatè considerare & contueri omnes supplicii ultimi paulò post subeundi partes, instrumenta, & circumstantias.

Christus, quamvis innocentissimus, & ipsa innocentia, noluit secum ipso uti hac legum discretione, & mansuetudine. Primum ex omnibus suis tormentis esse voluit, minutim, & membratim perpendere omnia tormenta, quibus afficiendus erat, ut priùs in anima interiùs horrorem tormentorum sentiret omnium, quàm exteriùs in corpore: & hoc fuit inter tormenta omnia unum ex maximis, nam partem hominis tenerrimam torquebat, nempe *cor*, ad quod nullum hostium tormentum exteriùs, quamvis sævissimum unquam penetravit, dum Christus viveret, sed post mortem tantùm, quando dolorem vulneris non amplius sentire poterat: Christus ipse erat sui ipsius tortor &, ut ita dicam, crudelis carnifex, qui potentia, & sapientia sua infinita utebatur ad augendam pœnam, & atrocitatem supplicii:

U 3 oppri-

opprimebat cor Christi toto ac immenso pondere tot moles in unum cumulum congestorum tormentorum, suppliciorum, poenarum, dolorum, & cruciatuum omnium cervici jam impendentium: obversabantur animo prodiones amicorum, conjurationes inimicorum, condemnationes ante tribunalia, transfugia discipulorum, insultus & irrisiones populi, carceres, catenæ, flagella, spinæ, clavi, crux ipsa: vivacissime hæc omnia menti Christi inhærebant, quam clarissime illuminabat non tantum copiosissima scientia infusa, & acquisita, sed ipsa etiam visionis beatificæ immensa claritas.

Tanta erat hæc afflictio, & poena, ut sola suffecisset ad vitam Christo elidendam, ut ipsemet suis discipulis testatus est, illis verbis Matth. c. 26. *tristis est anima mea usque ad mortem.* Sed Christi Divinitas, sicut in superiore parte animæ suspendit omnem gaudii beatifici dulcedinem tam strictè, ut ne stillula quidem ad mitigandam immensam tristitiæ amaritiem, quæ potentias, sive facultates inferiores animæ suffocabat, per rimulam ad has penetraret; ita miraculosè in vita conservavit illam humanitatem sacrosanctam, dum illam quidem vasto tormentorum, & amaritudinum mari innatare, non tamen mergi permisit, hac una porrectâ anchorâ certæ, ac solidæ spei, quod sola mors acerbissima quidem, brevi tamen om.

omnes acerbitates, amaritudines, & pœnas esset finitura.

Jesus patrat miracula, ut possit, & quidem acerbissima quæque pati; & tu, quando affligeris, vel infirmitate aliqua premeris, quæris & rogas miracula, ut statim cruce libereris, & ne leve quid pati cogaris. Pudeat te tam delicatum & mollem sybaritam esse, præsertim si aspicias & consideres exempla tolerantia, & patientia, quæ Christus tibi dedit, & reliquit stupenda.

2. Secunda causa priore longè potentior, feralis suæ tristitia fuerunt peccata totius mundi, pro quibus expiandis moriendum erat. Locum non habet tristitia, ubi locum non habet peccatum, hinc in paradiso gaudia sunt pura, defœcata, & sincera, quia nulla se illuc insinuare potest culpa, quæ turbet hæc gaudia. Christus ut capax fieret tristitia, *factus est pro nobis peccatum.* 2. Cor. c. 5. assumpsit similitudinem peccatoris, assumendo peccata omnia totius generis humani, dum autem se sub hoc pondere, sub hoc squalore, & sordibus contemplatur, tali correptus est horrore, tali suffusus pudore & rubore, ut terra ipsa contremisceret, herbæ ipsæ, quibus pronò se vultu infuderat, erubescerent. Majorem dolorem & tristitiam Christus sensit ob unicum peccatum veniale, quam ullus utut ferventissimus in se rediens, & severissimam pœnitentiam agens peccator pro ingenti, &

quasi immenso peccatorum cumulo, imò
quàm omnes ejusmodi ad pœnitentiam re-
versi peccatores peccata sua gravissima, &
enormia, numero capillos capitis, & are-
nam quæ jacet in littore maris, supergressa,
amarissime deplorantes.

Jam tibi imaginare, & concludere, si talis
fuit dolor Christi, & cordis tristitia ob uni-
cum peccatum veniale, qualis cordis affli-
ctio fuerit ob aliquod peccatum grave;
qualis ob multa, qualis propter omnia tam
commissa, quàm usque ad mundi finem
committenda. Christi amarissima contritio
similis fuit mari immenso, quod sibi simile
non habet: *magna est velut mare contritio tua.*
Thren. c. 2. Nostra contritio rivulus est
ex illo mari in cor nostrum derivatus: *De
plenitudine ejus omnes accepimus* Joan. c. 1.

Si contritio oritur ex cognitione divinæ
majestatis vilipensæ, & contemptæ, & ex
amore summi boni, cum hæc scaturigo utra-
que in Christo fuerit longè major & uberi-
or, quàm in ulla alia creatura, consequi-
tur, in ipso pariter majorem fuisse contri-
tionis dolorem, quàm fuerit, & esse potue-
rit in omnibus pœnitentibus, & sua peccata
acerbissime deflentibus hominibus totius
mundi simul.

Et tu ex peccato, ex Dei offensa etiam
delectationem & solatium haurire poteris,
cum non ignores hanc tuam mellis guttu-
lam Christo converti in immensum mare
fellis?

imò
m re
na, &
& are
gressa,
si talis
b uni-
affli-
rave;
a tam
finem
tricio
simile
o tua.
s est
: Do
vinæ
& ex
utra-
beris
equi-
ntri-
tue-
cata
ctius
iam
eris,
ttu-
are
?
fellis? Quàm longè levius cor Christi fuisset
afflictum in horto, si peccata tua pauciora,
& leviora fuissent! quàm magna pars,
quàm magna causa tu fuisti profundissimæ,
& feralis illius tristitiæ, quæ Christum op-
pressit, & sanguinem expressit in horto?

3. Tertia causa suæ mœstitiæ, & angustiae
fuit, quòd prævideret, fructum suæ passio-
nis futurum non adeo uberem, & non
obstante efficacissimo medio ac remedio,
ad quod pro omnium hominum, totius-
que mundi salute suo sanguine parandum
in procinctu erat, tot animas æternùm
perituras. Si dux prælium initurus non
speraret victoriam, sed prævideret, se in-
cassum, & sine fructu suum & suorum san-
guinem fufurum, majori afficeretur dolore
& tristitia ob id, quod nullum vel exiguum
ex tot suis laboribus, doloribus, vulneri-
bus retulisset, quàm quòd hos labores licet
maximos & amarissimos subivisset.

Et hæc erat spina illa acutissima, quæ cor
Christi in horto transfigebat medium acer-
bissimè, videre sibi è venis integrum san-
guinis fluvium effundendum esse, qui suffi-
ceret ad emundandos à quibuscunque, etiam
innumeris peccatorum sordibus, non unum,
sed mille mundos, & hoc cum tam exiguo
effectu, ut in paucos imò paucissimos
respectu pereuntium sit redundaturus.
Cernere, sibi fundendum esse sanguinem
pro salute etiam perfidi Judæ, eo ipso tem-

U s pore,

pore, quo ipse carnifex sibi met factus fractis faucibus ex funesta arbore pendulus infelicem animam orco transmisit: cernere, quod ipso mortis suæ articulo infelix latro lateri suo proximus delusa passionis suæ efficaciam, è cruce ut facile poterat, non ad astra cum socio evoluturus, sed ad infernum detrudendus esset: cernere, quod tempore extremi iudicii in vicina valle Josaphat, passio & mors sua futura esset majori hominum parti, nempe reprobis omnibus confusione maximæ, & opprobrio, quòd tam malè responderint tot, tantisque, innumerisque beneficiis, omnium verò maximè beneficio Redemptionis: quàm amarè illud objiciet ac repetet Psal. 29. *quæ utilitas in sanguine meo?*

Jure secum poterat jam in horto iterum iterumque revolvere animo triste illud acroma: *quæ utilitas?* Poterat equidem Christus ad tædium levandum mentis oculos à tristibus avertere, & ad amariora objecta convertere, poterat sibi objicere Electorum ad gloriam numerum, sed ut omnem consolationis fontem sibi obturaret, zelo suo imperante magis considerabat horum paucitatem, quàm fructum suorum laborum, & acerbissimæ passionis. Jactura etiam unius solius animæ æterna sufficere poterat ad opprimendum tanta amaritudine divinum ejus cor, ut præ tristitia emoreretur.

Col.

Collige jam, quo animo fuerit, quando ex illo monte oliveti, ubi tunc erat, perspicacissimo infinitæ scientiæ & sapientiæ oculô univèrsùm mundum lustraverit, & perlectô hujus univèrsi vastô librô viderit tam paucos salvandos, tam multos damnandos; viderit tam charum olim populum Hebraicum, selectissimam hæreditatis suæ portionem, reprobatum, viderit ex Electorum catalogo expunctas civitates, provincias, regiones & regna, nationes, gentes, populos integros infidelium, Saracenorum, & paganorum, viderit sibi ereptam etiam Christianorum potissimam partem falsis hæreticorum dogmatibus fascinatam, Schismatum erroribus à vera Ecclesia avulsam, vel illecebrosis hujus mundi blanditiis aut perveris axiomatibus excæcatam, & dementatam. Quam consolationem Christus capere poterat hæc perpendendo, simulque cernendo, quòd post copiosam tot animarum vindemiam à dæmone collectam, sibi vix aliquot botri remanerent immenso passionis suæ labore colligendi: *Factus sum, sicut qui colligit in autumnò racemos vindemiæ. Mich. c. 7.*

Tu, quamvis exigui zeli & frigidiæ charitatis, non tamen sine tenero afflicti cordis sensu in Ecclesiastica historia legere poteris tot animarum jacturam, quam secum traxit tot provinciarum in Africa, in Asia, in Europa, à vera, Catholicaque fide defectio: Quo doloris torrente cor Christi inundave-

rit

rit tam magna & deploranda tot animarum perditio, qui tam clarè cognoscebat pretium cuiusvis animæ, & tanta ardebat charitate, ut ad has salvandas paratus & jam in procinctu esset ad effundendum divinum suum sanguinem usque ad ultimam guttulam.

Ut aliquod tamen solatium cordi Jesu ob tantam tam pretiosarum animarum jacturam afflictissimo aspergas, statue, ac sanctè promitte, quod juxta statum & gradum tuum Ecclesiasticum salutem animarum procurandæ te totum, omnes vires & vitam impendere velis, veniam demississimè petendo, si tuâ culpâ, aut negligentia unquam anima aliqua cum tanto Christi Redemptoris dolore periisset.

Punctum secundum.

Considera Jesum in horto proditum, & in ipsa prodicione observa, in quanta mala præcipitare hominem possit unicus inordinatus, & effrenis affectus, sive passio animi indomita; nempe 1. inducit, & trahit in peccatum grave. 2. ad perseverandum in peccato. 3. ad moriendum in peccato.

1. Affectus, qui Judæ dominabatur, erat inordinatum desiderium possidendi bona propria, & pecunias contra votum paupertatis in Collegio Apostolico editum: hoc tra-

traxit Judam ab initio ad furta minuta ex communi crumena, cujus cura ipsi fuerat demandata: à furtis minutis processum est ad majora, ab his ventum est ad statuendam ipsius Christi venditionem triginta argenteis: ab hoc animi proposito gradus factus est ad paciscendum cum Christi inimicis Judæis, & pactum proditorium stabiliendum: *Judam in barathrum nequitie præcipitavit neglecta minimorum cura.* Hugo de S. Victore.

En quo pedetentim deducat etiam unus inordinatus animi affectus in ipso ortu non suffocatus, vel saltem non correctus: quò abripuit etiam Apostolum, in Christi schola educatum, lacte sanctitatis enutritum, inter tot clarissimarum virtutum, quibus ei Apostoli socii prælucebant, exempla, postquam aliis prædicavit, rudes veræ fidei doctrinâ imbuit, aliis contemptum rerum caducarum, fugam voluptatum, vanitatum, divitiarum, paupertatis amorem persuaserat, miracula patrauerat, dæmonia ab energumenis ejecerat?

Ad tam funestam tragœdiam ipsa etiam firmissima Ecclesiæ fundamenta & columnæ contremiscere debent, etiam Ecclesiastici viri, qui Apostoli Judæ instar aluntur ex crumena Christi, & cum Christo familiarius agunt, quàm alii, meritò sibi timere, & cavere debent ab effræni etiam uno tantum affectu, & malè domiti cordis impetu: si ab hoc te trahi sinis in errores leviores, nec hunc

hunc cohibere studes, & supprimere, nihil aliud expectandum, quàm ut in majores, & tandem maximos te præcipitet: à minimis incipiunt, qui in maxima prouunt. Bern. de vit. mor. inst.

Stylo ordinario nemo uno momento descendit ad infimum iniquitatis gradum, uti nemo ad supremum perfectionis apicem ascendit: Nemo repente summus. Unde illud decantatissimum: principiis obsta, quæ viam sternunt ad majora mala, & prouorem progressum ad extremam tandem perniciem. Etiam Judas sibi ab initio blanditus fuerit, & dixerit: quam grande malum, subtegere aliquot obolos, quos industriam meam supererogatoriâ centies mereor, & Magister meus verè optimus id ægrè non feret. Nec ipse in animo habuit, nec unquam se in animo habiturum credidisset eò sceleris prolabi, ut Christum perfidè traderet, & vilissimo pretio sacrilegè venderet cruentis hostibus. Disce igitur sapere alieno periculo, & alterius præcipitium ac ruina sit tua admonitio & doctrina.

2. Judas in suo peccato induratur eludens omnes gratiæ impulsus. Perpende, quàm suaviter simul & fortiter cor Judæ emollire, & ad se trahere Christus conatus fuerit: adhibet eum mensæ suæ, eique clarè prædicat, eam fore ultimam cœnam, quam ante mortem suam sumpturus esset: & Judas dissimulat: Inter cœnandum Apostolis insinuat,

finuat, ab uno ex illis se tradendum: & Judas dissimulat: apertius loquitur Christus ajens, traditorem perfidum secum intingere manum in catino: & Judas nihil horum vult capere.

Benignitas salvatoris ad majores adhuc blanditias progreditur: prosternit se ad ejus pedes, eosque summa teneritudine lavat, tergit & mundat, ardentem desiderans cor Judæ longè sorditius non jam aqua, sed proprio sanguine lavare, & purgare: & Judas hæret immotus. Porrigit in cibum suam carnem, in potum suum sanguinem: & Judas non tangitur, est insensibilis: in horto Gethsemani Christus it Judæ in occursum, infigit pacis osculum, vicissim ab eo recipit osculum proditorium, impium, sacrilegum, vocat amicum, & tandem aperte detegit se traditionis suæ conscius esse, & semper fuisse: *Juda osculo filium hominis tradis?* Luc. c. 22.

Sed incassum omnia: nihil amplius sufficiebat ad emolliendum cor lapideum: Juda inspectante turbas, quæ ad capiendum Christum ipso duce advenerant, supinas in terram prosternit, in ipsius præsentia sanat Caiphæ servum Malchum, eique auriculam à Petro amputatam restituit integram: sed nec miracula suffecerunt ad expugnandum & convertendum cor Judæ induratum, marmoreum, chalybeum. Stupenda, & sanguineis lachry-

lachrymis deflenda cordis à Deo deserti, durities, & obstinatio!

Sed huc devenitur, quando indomitus affectus animi cor humanum subjugavit, & suæ tyrannidi subjecit; nullæ amplius divinæ gratiæ vires, nullæ clamantis & ad se invitantis Dei voces, nullæ blanditiæ, nullæ promissiones, minæ nullæ, nulli conscientia oblatrantis remorsus quidquam efficiunt; surdus, durus, insensibilis manet ad omnia, dominantis affectionis pessimæ audiuntur solius imperia.

Ex his duo tibi capias documenta. A Christo quidem discite, quid & quomodo agendum tibi sit cum tuis inimicis, offensivibus & persecutoribus, qui pro beneficiis summa ingratitude tibi reponunt maleficia. Ex Judæ funesto interitu discite, primis gratiæ internis impulsibus statim cedere, & nec minimum resistere, ne cor tuum indurescat, & obsurdescat; alias postea extremi etiam excitantis gratiæ conatus eludentur, & nec ad clamores vocantis, aut ad tonitrua minitantis DEI expergiscetur.

3. Judas peccato suo immoritur. Erat ultimum gradum, & lugubrem finem, ad quem perducit indomitus animi affectus, qui nutritus & satus despoticum in captivam animam exercuit imperium. Hac viâ Judas inductus ad peccandum, ad obstinatè perseverandum, & tandem desperatè moriendum,

dum in peccato, fallaci spe, vel potius temerariam presumptione deceptus, Christum ex immensa sua clementia, misericordia, & bonitate, quam sæpius jam expertus fuerat, sibi scelera sua omnia, quandoocunque placuerit clamare ad eum facile ac velociter condonaturum. Dum fervor & furor sinistra affectionis, sive passionis durabat, & æstuabat excessus & errores suos non agnoscebat, nihili pendebat, sed ubi hic æstus defervuit, conscientiam jam oculatior detexit, & in conspectum posuit gravitatem delicti commissi urgendo illum acerbis stimulis ac moribus diu nocturne, quod omnis, qui peccat, experitur: tum enim vero exhorruit.

Ab initio cæca passio mentem peccantis excecatur, malitiam & gravitatem peccati extenuat, postquam peccaminoso pruritui litatum, & satisfactum est, insurgit rea, & ultrix conscientia, malum explicat, & surdo verberare mentem convictam castigat. Retulit Judas, & restituit malè partum pretium sacrilegus venditor sacrilegis emptoribus Judæis sacerdotibus, & his id recipere detrectantibus, indignabundo impetu in templum projecit, ut vel sic demonstraret, neminem rebus malè partis diu gaudere. Confessus est apertè grande suum delictum, sed ad suam perniciem in sacerdotes pessimos incidit, qui huic poenitenti non patientiam porreperunt dexteram, ut eum ab

X

inte-

interitu retraherent, sed qui eum in inferi-
bara hrum protruderent, hoc amaro sa-
calmo eum persecuti: *Quid ad nos, tu videris.*
Matth. c. 27. nostrâ parum refert? tibi nec
imputa. Et hac inhumana cruditate, qua
jam desperandum Judam exceperunt, ejus
interitum magnis passibus promove-
runt.

Si es sacerdos, cui cura, & custodia ani-
marum demandata est, cave ne sis ruina
aut perditionis causa ulli animæ vel per ni-
miam rigorem, vel per nimiam conniven-
tiam. Judas à sacerdotibus repulsus, omni
spe veniæ dejectus, quâ stultè nixus pecca-
re, & in peccato perseverare tam diu ausus
est, currit, & se ex arbore suspendit, elisis
faucibus miserrimè interiens, impœnitens,
suoque peccato immoriens. Summa stulti-
tia, belluina ferocia, Dei bonitate & mi-
sericordia abuti ad Deum eò audaciùs of-
fendendum; adhuc major dementia &
protervia est, nolle credere, quòd Deus
velit remittere peccatum; si te quoque spes
facile obtinendi peccatorum veniam, ad pec-
candum allceret, nunc spes melior te alli-
ciat, & pertrahat ad agendam maturè seriam
pœnitentiam.

Punctum tertium.

Considera, quod si Judas cecidit, reliqui
Apostoli non steterint firmi, & immoti:
om.

omnes, quamprimum viderunt Christum
captum, profugerunt, & Christum dese-
runt: *omnes relicto eo fugerunt.* Matth. c. 26.
Unde apud Apostolos alioquin Christo
tam fideles tanta ignavia originem traxit?
noster unde? Ex defectu orationis, humili-
tatis, & fortitudinis?

1. Deseruerunt Apostoli turpiter suum Ma-
gistrum, quia prius deseruerunt orationem.
Christus in horto identidem interrompebat
orationem, & ad Apostolos se conferebat,
admonens eos, ut excussio somno vigila-
rent & orarent: *vigilate & orate, ut non intretis
in tentationem.* Matth. c. 26.

Egregia vivendi methodus pro Ecclesia-
stico, varietas, quæ merito delectet, tunc
agere cum DEO, paulò post Deum relin-
quere propter Deum, & accurrere ad pro-
ximum iuvandum, animò paulò post rede-
undi iterum ad Deum, & cum eo agendi.

Verùm Apostoli surdis auribus Christi
admonitiones exceperunt: inconsulto se
somno abripi permiserunt, quando maxima
urgebat necessitas vigilandi, & orandi; nec
torpidum soporem excutere valuerunt,
quamvis ter ad illos admonendos & animan-
dos advolavit Christus magister optimus.
Vigilabat interim Judas, & omnes obrepentis
somni insidias procul arcebat cura ador-
natam prodicionem ad finem perducendi,
& triginta argenteos, vile pretium, lu-
crandi.

O quoties longè plus sollicitudinis & laboris impenditur ad obtinendum leve lucellum, sæpè ut dæmoni seruiatur, quàm ut animæ salus promoveatur, Deo obediat, & cælum obtineatur. Nullus sentitur somnus, nulla lassitudo, quando spectanda est comœdia, sed quando per unicam etiam noctem, vel noctis partem assistendum est moribundo, defunt vires, id non admittit imbecillis sanitas.

Extincto orationis studio Apostoli in tentationem inciderunt, illique succubuerunt, Christum deserendo. Defectus orationis est prima origo omnium defectuum, & tandem subsequens ruinæ ultimæ. Perseverantia in bono est donum DEI, quod non nisi orantibus conceditur, teste D. Augustino: *nullum credimus, nisi orantem, auxilium promereri.* Lib. de Eccl. Dogm. c. 50. Oravit Christus ut nobis exemplò præiret, & orando vicit timorem, ut morti impertertitus obviam iret, quam prius tantopere timebat: si tu exemplum Christi fueris secutus, ope DEI, quam orando impetrabis, omnes difficultates facilè vinces.

2. Dereliquerunt Apostoli magistrum suum, quia contra regulas Christianæ humilitatis nimium præsumpserunt de seipsis, & suis viribus. Præ cæteris Petrus animosior à Christo de imminente tempestate sævissima admonitus, non se humiliavit, sed præfidenter respondit: *Esi omnes scandalizati fue-*

runt

vint in te, ego nunquam scandalizabor. Matth. c. 26. Joannes & Jacobus interrogati, an possent bibere amarum passionis calicem, sine omni hæsitatione responderunt: *Possumus.* Matth. c. 20. Thomas intonuit: *eamus & nos, ut moriamur cum eo.* Joan. c. 11. Grandiloqua promissa; sed quibus facta minimè responderunt.

Ita plerumque evenit illis, qui nimium sibi metipsis fidunt: *Filii Ephrem intendentes, & mittentes arcum conversi sunt in die belli.* Pl. 77. Qui se jactabat & reputabat strenuissimum militem, & peritissimum sagittarium, cum ad pugnam ventum est, primus fugam arripuit. Dei permissione, & justa dispositione accidit, ut, qui de se, & viribus suis præfidunt, turpiter corruant primi, & saltem sic discant se humiliare, sibi que diffidere, ac imposterum, si irruentes tentationes superent, non sibi, sed largitori Deo victoriam, & gloriam adscribant. Deo non placet, qui confidit in suo robore, in fortitudine sui equitarus, vel peditatus, sed qui timet Deum offendere, & in Dei misericordia, in ejus potenti brachio & auxilio confidit. *Non in fortitudine equi voluntatem habebit, nec in tibiis viri beneplacitum erit ei: beneplacitum est Domino super timentes eum, & in eis, qui sperant super misericordia ejus* Pl. 146.

Tu ipse quot proposita, & tuo quidem iudicio firmissima, inconcussa jam fecisti, & quam pauca ex his executioni dedisti?

Quàm totus alius ab illo fuisti, quera te futurum statueras & juraveras? Deprime, & humilia te etiam in summo devotionis fervore, in media cœlestium consolationum abundantia, semper fragilitatis tuæ memor.

3. Timor hic non debet esse dejectus & anxius, sed ingenuus, & conjunctus cum magna animi fortitudine, & generositate, nam Christiana humilitas nunquam est ignava & vilis, sed intrepida, & fortis: & siquidem timet sibimet diffidendo, omnem timorem excutit, spem omnem figens in Deo. Hoc fundamento nixus S. Thom. 2. 2. q. 129. art. 3. ad 4. probat, humilitatem nullatenus contrariam esse magnanimitati, sed amicam, & fidam sororem. Rupertus Abbas heroica, & stupenda Moysis facta adscribit suæ humilitati, tanquam radici: *quoniam te deprimis, sustollam te, faciámque te Deum Pharaonis* Exod. c. 26. Christi discipulis in horto sicut defuit humilitas, ita defuit magnanimitas & fortitudo, & quamvis Petrus ab initio strinxerit gladium, ut Christum defenderet, tamen hæc generositas non diu duravit, sed in fumum abiit, & in ignavam fugam desiit, quam cum reliquis discipulis arripuit, nec Christo placuit, quippe inconsiderata potius temeritas, quàm animi fortitudo. Quamdiu Apostoli viderunt, Christum patrare miracula, stipari ab integris hominum turbis, ubique plausibus, & laudibus excipi, hæsere lateris
quan.

quando scena mutata est, & Christum con-
spexerunt contemptum, derisum, catenis
oneratum, vili timore correpti omnes di-
lapsi sunt: omnes sibi præsentes habuit in
mensa, & nullum, ne quidem unum in per-
secutione, in captivitate, in carcere.

Tu cave, ne tam incivilem & crudum te
exhibeas erga Deum, cujus pane tam lautè
& benignè pascaris; præsertim si de illorum
numero es, qui beneficiis & proventibus
Ecclesiasticis aleris & sustentaris; nec Chri-
stum tam turpiter relinque in manibus, &
in arbitrio suorum inimicorum, quante op-
ponere, & impedire audeas, ne Christus
tam graviter offendatur, & vilipendatur;
sed omnium pessimum, & turpissimum fo-
ret, si tuiple ob vanos timores, & respe-
ctus humanos Christum offendere, &
contemnere juvares.

Respice quæsumus Domine super hanc
animam meam, pro qua Dominus noster
JESUS Christus non dubitavit manibus tra-
di nocentium, & crucis subire tormentum:
qui tecum vivit &c.

X 4 Dies